

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

An Educational Management Model of Master Degree Program in Computer

Education of the Faculty of Information Technology

at Rajabhat Maha Sarakham University

ศรวิไล นีราราช^{1*} วรภา อารีราษฎร์² ธรัช อารีราษฎร์² และ เพลิง พรหมสาขา ณ สกลนคร²

นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต¹ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2) ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 299 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษา และสถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการชี้แจงกระบวนการ 2) ขั้นร่วมประสานความสำเร็จ และ 3) ขั้นตอนปัจฉิมนิเทศสร้างความภาคภูมิใจ โดยขั้นตอนประสานความสำเร็จประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมพาคิดหัวข้อ กิจกรรมต่อยอดการทำนวัตกรรม กิจกรรมเรียนรู้การทำวิจัย และกิจกรรมทดลองใช้และสรุปผล 2) ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า นักศึกษาสำเร็จการศึกษา จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 3) ผลการศึกษาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพบว่า นักศึกษาทำวิจัย 10 ประเภทและ 4) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามีต่อการจัดการศึกษาตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.49)

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอนบัณฑิตศึกษาระยะสั้นงานวิจัยคอมพิวเตอร์ศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to 1) study an educational management model of a master degree program in computer education, the Faculty of Information Technology at Rajabhat MahaSarakhm University, 2) study the results of the developed model, 3) study scopes for carrying out the thesis of the students, and 4) study students' satisfaction with the model. The sample included 299 master degree students majoring in computer education at the Faculty of Information Technology at Rajabhat MahaSarakhm University. The tool used in this research was a satisfaction questionnaire with the model The statistics used were mean and standard deviation.

The research results found that 1) the developed model composed of 3 stages: process explanation, cooperation and orientation. The cooperation stage was composed of 4 activities: topic brainstorming, extended development of the innovation, research methodology and,

try out and conclusion. 2) There were 273 students graduated or 91.30 percent. 3) There were 10 types of students' thesis And 4) The students showed satisfaction with the developed model at a highest level.

Keywords : Educational Management Model of a Master Degree Program

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามโดยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้จัดการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรในระดับปริญญาโท สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วันที่ 19 ตุลาคม 2550 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสุทธา อารีราษฎร์ เป็นประธานสาขาวิชา เปิดรับนักศึกษาเพื่อเข้าศึกษาเป็นรุ่นแรกในภาคเรียนที่ 2/2550 และเปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2554 การจัดการศึกษาได้จัดตั้งในที่ตั้งคือมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และเปิดรับนอกที่ตั้งภายใต้ความร่วมมือกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม และกาฬสินธุ์รวมทั้งหมดเปิดรับ 16 รุ่น มีนักศึกษาทั้งหมด จำนวน 299 คน

การจัดการศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และจัดการศึกษาตามระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม [1] โดยจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบคือ 1) แบบ แผนก แบบ ก2 เป็นหลักสูตรทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต และ 2) แบบ แผน ข เป็นหลักสูตรทำการค้นคว้าอิสระ จำนวน 6 หน่วยกิตซึ่งทั้งสองรูปแบบ จัดรายวิชารวมทั้งหมดจำนวน 39 หน่วยกิต เวลาเรียนตลอดหลักสูตร 4 ภาคการศึกษาปัจจุบันคณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้ปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าวแล้ว

ผู้วิจัยสนใจศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอน ผลการจัดการเรียนการสอน การทำวิจัยของบัณฑิต และความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อศึกษาขอบข่ายการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามีต่อการจัดการศึกษาตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ว่าด้วยหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง

มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพโดยโครงสร้างหลักสูตร ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิตโดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ 2 แบบ แบบ ก 1 ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด และแบบ ก 2 ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิตและศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต ส่วนแผน ข เป็นแผนการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิตโดยเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับ คะแนนหรือเทียบเท่า

การจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้กำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และ สมรรถนะหลักของสาขาวิชา [2] ดังนี้

ปรัชญา : ผลิตรายบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิตทางคอมพิวเตอร์ศึกษา ให้มีความรู้และทักษะ มีคุณธรรม และจริยธรรม เป็นผู้ผู้นำในการวิจัย เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

วิสัยทัศน์ : จัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในด้านคอมพิวเตอร์ศึกษา ให้แก่บุคลากรในท้องถิ่น

พันธกิจ : ผลิตรายบัณฑิตทางคอมพิวเตอร์ศึกษาบริการทางวิชาการด้านการพัฒนานวัตกรรมทางคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

วัตถุประสงค์ : หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ผลิตรายบัณฑิตทางคอมพิวเตอร์ศึกษา 2) บริการทางวิชาการด้านการพัฒนานวัตกรรมทางคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา และ 3) วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

สมรรถนะหลักของสาขาวิชา : กำหนดไว้ดังนี้ 1) เป็นสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตคอมพิวเตอร์ศึกษา โดยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT เพื่อพัฒนาการศึกษา เพิ่มความสามารถในการทำงานด้วย ICT ให้มีคุณภาพ และประสิทธิผล เพื่อการพัฒนาตนเองและประเทศชาติ 2) เป็นสาขาวิชาที่ส่งเสริมการวิจัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT เพื่อพัฒนาการศึกษาและเพื่อยกระดับการเรียนรู้ของชุมชนด้วย ICT และ 3) เป็นสาขาวิชาที่บูรณาการศาสตร์ทางการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT เพื่อสร้างงานวิจัยด้วย ICT ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์บริหารหลักสูตร ทั้งจำนวนและคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนด และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการการศึกษา จำนวน 1 คน อีกทั้งหลักสูตรได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ที่บัณฑิตวิทยาลัยและคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทรัพยากร อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เอกสารและสารสนเทศ รวมทั้งข้อมูลการจัดการศึกษาให้บริการที่เว็บไซต์ ced.rmu.ac.th ที่ให้ข้อมูลบุคลากรและนักศึกษา รวมทั้งให้บริการสารสนเทศกับผู้สนใจทั่วไปภายใต้เครือข่ายความร่วมมือร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยได้ขยายการจัดการศึกษาตามศูนย์ต่างๆ จำนวน 7 ศูนย์ ได้แก่ 1) ศูนย์โรงเรียนวชิรวิทย์ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม 2) ศูนย์โรงเรียนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ 3) ศูนย์โรงเรียนอนุคุณารีย์อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 4) ศูนย์โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 5) ศูนย์โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม 6) ศูนย์โรงเรียนดงบัง

พิสัยนวารนุสรณ์ อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม และ 7) ศูนย์โรงเรียนศรีกุดหัว้าเรื่องเวทย์อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการเรียนการสอนอาชีวศึกษา [3] โดยการวิเคราะห์ห่อภิมานโดยการประมาณค่าขนาดอิทธิพลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากงานวิจัยแต่ละเรื่อง และอธิบายความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลโดยจำแนกตามคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ที่พิจารณา ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน ปัจจัยด้านสื่อการสอน ปัจจัยด้านวิธีการสอนและปัจจัยด้านตัวผู้เรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษางานวิจัย ปี พ.ศ. 2540 ถึง ปี พ.ศ. 2552จำนวน272 เรื่องพบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียนสื่อการสอนมี รองลงมาคือปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียนและวิธีการสอน

การสังเคราะห์งานวิจัย [4] ได้กล่าวถึงการสังเคราะห์งานวิจัยไว้สอดคล้องกันว่ามีการสังเคราะห์จำแนกออกเป็น 2 ประเภท เป็น 1) การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ เป็นการสังเคราะห์เนื้อหาสาระเฉพาะส่วนที่เป็นข้อค้นพบของรายงานวิจัย โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ด้วยวิธีการบรรยายจะได้บทสรุปรวมข้อค้นพบของรายงานการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ที่โดยอาจยังคงสาระของงานวิจัยแต่ละเรื่องไว้ด้วยหรืออาจจะนำเสนอบทสรุปรวมลักษณะภาพรวมโดยไม่คงสาระของงานวิจัยแต่ละเรื่อง 2) การสังเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการใช้ระเบียบวิธีทางสถิติเป็นการนำเสนอข้อค้นพบจากงานวิจัยทุกเรื่องในหน่วยมาตรฐานเดียวกัน และบูรณาการข้อค้นพบของรายงานการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้งหมด พร้อมทั้งแสดงให้เห็นความเกี่ยวข้องระหว่างลักษณะงานวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับรายงานการประเมินตนเอง เอกสารการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชา และ ผลงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1.2 ออกแบบวิธีการและเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.2.1 การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ ประธานสาขาวิชา และกรรมการประจำหลักสูตร สรุปและวิเคราะห์ ผลการศึกษา

1.2.2 การศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ศึกษาจากเอกสารงานประชุมและเอกสารการอนุมัติการสำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อสรุปจำนวนนักศึกษา

1.2.3 การศึกษาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ศึกษาจากรายงานการประชุม คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

1.2.4 การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ศึกษาโดยการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1.3 สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.5 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากประชากร แบบเจาะจง จำนวน 273 คน โดยเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามตั้งแต่ พ.ศ. 2551 ที่สำเร็จการศึกษา

3. เครื่องมือการวิจัย

- 3.1 แบบบันทึกข้อมูลนักศึกษาที่รับเข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษา
- 3.2 แบบบันทึกข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
- 3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษา

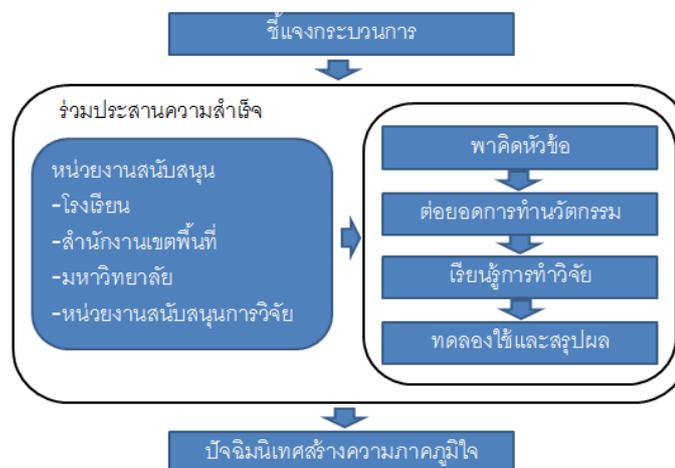
4. สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์ในการแปลผลนำค่าเฉลี่ยที่ได้เทียบกับเกณฑ์การประเมิน [5] ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
1.01 - 1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลจากการศึกษาและการสัมภาษณ์ นำมาสรุปผลการศึกษา แสดงดังรูปที่ 1 ดังนี้

รูปที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

จากรูปที่ 1 การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ดำเนินการบริหารโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานต่างๆ มีการวางแผนการเรียนของนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา ส่งผลให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดของหลักสูตร กระบวนการที่คณะกรรมการสาขาคอมพิวเตอร์ศึกษารับนักศึกษาเข้าศึกษาแล้ว สาขาจะดำเนินการตามขั้นตอนที่ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้แจงกระบวนการ เป็นขั้นการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เพื่อชี้แจงการจัดการเรียนการสอน และแนวทางการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ให้นักศึกษาใหม่รับทราบ เข้าใจ และปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 ร่วมประสานความสำเร็จ เป็นขั้นการเรียนรายวิชาต่างๆ โดยเรียนรายวิชา 4 ภาคเรียน ในระหว่างเรียนรายวิชาแต่ละภาคเรียน สอดคล้องกับภาระงานการวิจัยของนักศึกษาและสามารถบูรณาการระหว่างเรียนรายวิชา และการทำวิจัยให้ดำเนินไปได้ ในขณะเดียวกัน โดยการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงาน ได้แก่ โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานโครงการต่างๆ เช่น สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา หรือ สกศ. สำนักงานอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ เนคเทค สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือ สพฐ. เป็นต้น โดยร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 กิจกรรมพาคิดหัวข้อ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจบริบทและความต้องการของตนเอง

2.2 กิจกรรมต่อยอดการทำนวัตกรรม ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 นักศึกษาจะปฏิบัติโดยออกแบบและพัฒนาสื่อ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอน ร่วมกับการตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น

2.3 กิจกรรมเรียนรู้การทำวิจัยดำเนินการในภาคเรียนที่ 3 พัฒนาเครื่องมือการวิจัย เช่น แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบวัดคุณภาพนวัตกรรม แบบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นต้น พร้อมกับการทดลอง (Try Out) และจัดทำเค้าโครงการวิจัย

2.4 กิจกรรมทดลองใช้และสรุปผล ดำเนินในภาคเรียนที่ 4 เป็นภาคเรียนสุดท้าย นักศึกษานำสื่อและเครื่องมือต่างๆ ไปทดลองใช้งานจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ และนำมาเขียนรายงานวิจัย 5 บท

ขั้นที่ 3 ปัจฉิมนิเทศสร้างความภาคภูมิใจ ขั้นตอนนี้ทางสาขาได้คัดกรองผลงานวิจัยและมอบรางวัลนักศึกษาในด้านต่างๆ พร้อมกับการจัดทำข้อมูลศิษย์เก่า เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ และความผูกพันร่วมมือ ต่อไป

2. ผลการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องนำมาสรุปผลการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ที่	การรับเข้าศึกษา	ปีที่เข้าศึกษา	เข้าศึกษา (คน)	สำเร็จการศึกษา (คน)	คงเหลือ (คน)
1	มร.รุ่นที่ 1	2/2550	15	13	2
2	มร.รุ่นที่ 2	1/2551	10	9	1
3	มร.รุ่นที่ 3	1/2552	25	22	3
4	มร.รุ่นที่ 4	2/2552	23	20	3
5	มร.รุ่นที่ 5	1/2553	25	15	10
6	มร.รุ่นที่ 6	2/2553	14	9	5

7	มรม.รุ่นที่ 7	3/2553	19	18	1
8	โรงเรียนวาปีปทุม รุ่นที่ 1	3/2550	20	20	0
9	โรงเรียนวาปีปทุม รุ่นที่ 2	3/2551	9	9	0
10	โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม รุ่นที่ 1	1/2551	36	36	0
11	โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม รุ่นที่ 2	3/2551	17	17	0
12	โรงเรียนอนุคุณารีย์	1/2551	15	15	0
13	โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์	1/2552	22	22	0
14	โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์	1/2552	14	14	0
15	โรงเรียนดงบังพิสัยนวการนุสรณ์	1/2552	20	19	1
16	โรงเรียนศรีกุดหว้าเรืองเวทย์	3/2552	15	15	0
รวมทั้งหมด			299	273	26
ร้อยละ			100	91.30	8.70

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น นักศึกษาเข้าศึกษา จำนวน 16 รุ่น รวมทั้งหมด 299 คน สำเร็จการศึกษา จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 และนักศึกษาคงเหลือ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70

3. ผลการศึกษาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำมาสรุปผลการศึกษาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่พัฒนาขึ้น แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ลำดับ	ประเภทผลงานวิจัย	โครงการร่วมมือ	จำนวน	ร้อยละ
1	การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	สพป./สพม.	85	31.14
2	การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	ศูนย์ทางไกลฯ	30	10.99
3	การพัฒนาสื่อประสมโครงการ RMU-eDL	สวทช.eDLTV	29	10.62
4	พัฒนามัลติมีเดีย/แอปพลิเคชัน	สพฐ.แอปพลิเคชัน	27	9.89
5	การพัฒนาสื่อประสมเพื่อการเรียนการสอน	ศพฐ./ศูนย์ทางไกลฯ	27	9.89
6	การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่าย	สพป./สพม.	26	9.52
7	การพัฒนาเว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้	สกศ.แหล่งการเรียนรู้	16	5.86
8	พัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์	สกศ. e-Book	15	5.49
9	พัฒนาหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต	สพฐ.แท็บเล็ต	12	4.40
10	พัฒนาสื่อด้วยเทคโนโลยีมัลติพอยท์	ศูนย์ทางไกลฯ	5	1.83
รวมผู้สำเร็จการศึกษา			273	91.30
รวมนักศึกษาคงเหลือ			26	8.70
รวมทั้งหมด			299	100

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น นักศึกษาจำนวน 299 คน มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษา จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 และนักศึกษาคงเหลือ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 โดยนักศึกษาทั้งหมด ทำวิจัย 10 ประเภท การวิจัยที่ทำมากที่สุดคือการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคิดเป็นร้อยละ 31.14 ส่วนงานวิจัยที่ทำน้อยที่สุดคือ การพัฒนาสื่อด้วยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย คิดเป็นร้อยละ 1.83

4. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

รายการ	ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1. การจัดการเรียนการสอน	4.59	0.49	มาก
2. เครื่องมือ/อุปกรณ์การเรียนการสอน/สื่อ	4.67	0.50	มากที่สุด
3. การให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	4.89	0.64	มาก
4. การกำกับดูแลการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	4.73	0.49	มาก
โดยรวม	4.72	0.49	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.72, SD. = 0.49) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ 1) การให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ 2) การกำกับดูแลการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ 3) ด้านเครื่องมือ/อุปกรณ์การเรียนการสอน/สื่อ และ 4) การจัดการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการขึ้นแจ้งกระบวนการ 2) ขั้นร่วมประสานความสำเร็จ และ 3) ขั้นตอนปัจฉิมนิเทศสร้างความภาคภูมิใจ กระบวนการต่างๆ ได้ดำเนินการคู่ขนานไปกับการเรียนรายวิชาในแต่ละภาคเรียน ผลการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้มีนักศึกษา สำเร็จการศึกษา จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสาขาวิชาได้ประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายเพื่อให้งานวิจัยของนักศึกษามีค่าและสามารถนำไปใช้ได้จริง จึงทำส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, $SD. = 0.49$)

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ดำเนินภายใต้บริบทรูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นการนำเอาผลงานวิจัยไปใช้จำเป็นจะต้องศึกษาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา และอาจจำเป็นต้องปรับรายละเอียดบางประการเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรและสถาบันเพื่อเอื้อต่อการจัดการบริหารหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

- [1] มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.(2552).คู่มือหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2551. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา พ.ศ.2550.มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- [2] คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ.(2554).รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2554. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- [3] สยาม แกนขุนทด. (2555). การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการเรียนการสอนอาชีวศึกษาโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาน, Technical Education Journal King Mongkut's University of Technology North Bangkok.(2) 2, July - December 2013.
- [4] อุทุมพร จามรมาน. (2531). การสังเคราะห์งานวิจัย:เชิงปริมาณ.กรุงเทพฯ: พันธุ์พลับพลึง.
- [5] Best, John W. (1977). Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc.